

Nr 339

Av herr Larsson i Luttra, *angående minskad spännvidd mellan lönerna i de olika dyrorterna.*

Genom riksdagens beslut den 27 februari 1957 ändrades spännvidden i dyrortsavseende från 12 till 16 procent för vissa grupper statsanställda. Denna ändring var icke motiverad av de »levnadskostnader», som tidigare utgjort grund för dyrortsgradering. Enligt då tillgängliga uppgifter hade nämligen spännvidden i levnadskostnader varit föremål för minskningar, sedan den tidigare gällande lönespännvidden, 12 procent, fastställdes. En ökning av spännvidden ansågs av riksdagen vara motiverad av marknadsmässiga skäl. Särskilt pekades på svårigheter att erhålla arbetskraft på vissa orter i högsta dyrort, särskilt Stockholm och Göteborg, som motiv.

Den meningsriktning, som jag tillhör, kunde inte acceptera dessa åtgärder, som enbart grundade sig på en just då aktuell situation på arbetsmarknaden.

De marknadsmässiga motiv, som uppenbarligen var avgörande år 1957, kan numera icke åberopas. En betydande konjunkturedgång har ägt rum och efterfrågan på arbetskraft har minskat avsevärt. En avsevärd arbetslöshet råder. Det är mig bekant att statliga anställningar och befattningar, som tidigare under avsevärd tid varit vakanta, på senare tid har kunnat besättas.

Den nu inträdda lägre konjunkturen kan vara av relativt kortvarig natur. Det är dock inte troligt att en konjunkturuppgång skulle medföra några egentliga svårigheter av den art, som åberopades år 1957, när det gäller att erhålla arbetskraft. De s. k. stora ungdomskullarna har nu i viss utsträckning kommit upp i produktiv ålder, varigenom tillgången på arbetskraft av det slag som här är i fråga relativt sett ökat avsevärt. En ytterligare ökning kommer att inträda under de närmaste åren, då samtliga stora ungdomskullar kommer ut på arbetsmarknaden. Det synes inte rimligt att antaga att en arbetskraftsbrist av den art, som åberopades år 1957, kommer att inträda inom överskådlig tid. Grunden för den motivering, som riksdagen anförde vid införandet av den större spännvidden, är inte längre förefintlig. Enligt min mening bör därför frågan om en minskning av spännvidden, i första hand till högst 12 procent mellan högsta och lägsta dyrort, snarast prövas. Detta bör ske vid förhandlingar mellan å ena sidan företrädare för staten-arbetsgivaren och å andra sidan företrädare för de anställda och deras organisationer. Vid dessa förhandlingar bör man särskilt beakta för-

hållandena i de s. k. kallorterna och i möjligaste mån undvika åtgärder, som medför bristande kompensation för kallt klimat och stora avstånd. Enligt min mening är det synnerligen välbefogat att särskild kompensation utgår härför.

Med stöd av vad som ovan anförts får jag hemställa,

att riksdagen hos Kungl. Maj:t måtte hemställa att frågan om en reducering av spännvidden i dyrortsavseende i fråga om de statsanställdas löner må tagas till prövning vid förhandlingar med företrädare för de statsanställda och deras organisationer i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 27 januari 1959

Gunnar Larsson

i Luttra